

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komasyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :154

özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç
İstanbul

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komasyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 2 Aralık 2021 Perşembe günü saat 17.00'e kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Bu anlaşmanın bitimini bekledim. Bu anlaşmayla ilgili yapılan müzakerelerdeki bir sözü ben de açıkçası biraz yadırgadım hatta kabul etmiyorum. Gülistan Hanım, yani "savaş ihraç etme" gibi ne bir düşüncemiz, ne durumumuz... Yani Türkiye olarak biz, hepimiz bu milletin milletvekilleriyiz, bu milletin geleceği için çalışıyoruz. "Savaşı ihraç etmek" gibi bir yaklaşımımızın olamayacağını, olmadığını kayıtlara geçirmek istedim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Gündemin 9'uncu maddesine geçiyoruz.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ^(x)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – (2/2663) esas numaralı Kanun Teklifi

^(x) (2/2663) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :155

20 Şubat 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 4 Mart 2020 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Şimdi sözü yine öncelikle Dışişleri Bakan Yardımcımız Yavuz Bey'e veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Balkan coğrafyasının konum, ekonomi ve nüfus açısından önemli ülkelerinden Sırbistan'la ilişkilerimizi önemsiyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sırbistan Cumhurbaşkanı Vuçiç'in ortaya koyduğu iradeyle ilişkilerimizin daha da geliştiğini memnuniyetle görüyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız, Sırbistan'a son ziyaretlerini 2019 yılında gerçekleştirmişti. Bu ziyaret sırasında Sırbistan'la Yüksek Düzeyde İşbirliği Konseyi ve Türkiye-Bosna Hersek-Sırbistan üçlü mekanizması toplantılarını da gerçekleştirdik.

Sayın Bakanımız bu sene Sırbistan'ı 2 kez ziyaret etti. Geçtiğimiz ağustos ayındaki ziyaretinde Yeni Pazar Başkonsolosluğumuzu açtı. Parlamentolarımız arasındaki ilişkiler de gelişmeye devam ediyor. Sırbistan Ulusal Meclis Başkanı Daçiç, eylül ayında ülkemizi ziyaret etti. Sayın Meclis Başkanımızın da 22 Aralıkta Belgrad'ı ziyareti planlanıyor.

Son olarak Sırbistan Savunma Bakanı Stefanoviç, geçtiğimiz ay ülkemizi ziyaret etti. Dolayısıyla, tüm düzeylerdeki karşılıklı temaslarımız

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :156

aynı ivmeyle devam ediyor. Bu olumlu ivmenin ekonomik ve ticari ilişkilerimize de yansımından memnunuz. Ticaret hacmimiz 2020 yılında 1,5 milyar dolara yaklaştı. Bu yılın ilk dokuz ayında önceki yılın aynı dönemine göre ihracatımız yüzde 50, ticaret hacmimiz yüzde 38 arttı. Sırbistan'la ilişkilerimizin önemli unsurlarından biri de askerî iş birliğimiz. 2004 tarihli askerî bilimsel ve askerî teknik iş birliği anlaşması, Sırbistan'la bu alandaki ilişkilerimize hukuki temel sağlıyor. Ancak malumunuz, Sırbistan ve Karadağ, 2006 yılında ayrıldı. Ayrıca mevcut anlaşma gelişen askerî ilişkilerimizin güncel ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalabiliyor. Bu nedenle Sayın Cumhurbaşkanımızın 2019 yılındaki ziyaretinde bugün görüştüğümüz anlaşma imzalandı yani yeni çerçeve anlaşması askerî alanda daha geniş iş birliğine imkan veriyor; iş birliği alanlarına ilişkin tamamlayıcı ve uygulayıcı nitelikte anlaşmaların yapılmasına da dayanak oluşturuyor. Bu anlaşmanın esasen diğer ülkelerle imzalanan çatı anlaşmalardan genel anlamda bir farkı da bulunmuyor.

Anlaşmayla, askerî eğitim ve öğretim kurumlarımız arasında bilgi ve tecrübe paylaşımını geliştirmeyi, misafir personel ve birlik değişimini, tatbikat ve eğitimlere katılım sağlanmasını ve Silahlı Kuvvetler arasında temaslar ve ziyaretlerin arttırılmasını, savunma sanayisinde ve lojistik alanda iş birliğimizin geliştirilmesini hedefliyoruz. 2004 yılında imzalanan anlaşmadan farklı olarak müşterek tatbikat ve eğitimlere imkân veriyoruz.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :157

Askerî istihbarat değişimi, siber savunma, patlayıcılarla mücadele eğitimi ve doğal afet yardım harekâtı gibi konuları da iş birliği alanlarımıza dâhil ediyoruz. Barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğuyla mücadele, çevre emniyeti ve çevresel korumayı da askerî iş birliğimizin bir parçası hâline getiriyoruz. Haritacılığın yanı sıra, hidrografi ve hidrometeoroloji de ortak çalışma alanlarımıza dâhil ediliyor. Askerlik hizmetindeki özlük hakları ve sosyal imkânlar hakkında da bilgi ve belge paylaşımı öngörülüyor.

Bu anlaşma yürürlüğe girdiğinde -biraz önce bahsettiğim- 2004 yılında imzalanan anlaşmanın yerini alacak. Sırbistan onay sürecini Mart 2020'de tamamlamış durumda. Anlaşmanın yüce Meclisimiz tarafından onaylanmasıyla Sırbistan'la askerî iş birliğimize kapsamlı bir hukuki çerçeve kazandırmış olacağımıza inanıyor, saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Teşekkür ediyorum.

Millî Savunma Bakanlığı temsilcimiz, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
TUĞGENERAL ESAT MAHMUT YILMAZ - Sayın Başkanım, ekleyeceğimiz bir husus yoktur.

Arz ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyelerimiz varsa...

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :158

Ünal Bey buyurun.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün zaten çok ilginç anlaşmalar vardı gündemimizde, bu da pastanın üzerindeki vişne oldu.

Hakikaten enteresan yani Sırbistan etrafımızdaki bütün ülkeler arasında akla gelebilecek belki de en son ülke. Çok soru var da, ben önce Sayın Bakanın “Türkiye'nin diğer ülkelerle imzaladığı benzer içerikli anlaşmalardan hiçbir farkı yoktur.” ifadesinden hareketle bir soru getirmek istiyorum. “Türkiye'nin Başka Ülkelerle Yaptığı Benzer İçerikli Anlaşmalarda Yer Alan Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzemenin Güvenliği” başlığı bu anlaşmada yok; demek ki bir farklılık var; birincisi bu.

İkincisi: Diğer benzer anlaşmalarda misafir personel ve misafir öğrencilerin diplomatik dokunulmazlık ve imtiyazlara sahip olmadıkları hükmü yer alır. Bu metinde bu ifadeye de yer verilmemiş, dolayısıyla burada da bir farklılık var. Söz konusu hükmün de mutlaka -diğer anlaşmalara benzerliğinden söz edildiğine göre- bu anlaşmaya da dercedilmesi gerekir.

Şimdi coğrafyamızı bir düşünelim. Elbette Sırbistan ve Karadağ'la 2004 yılında imzalanan bu anlaşma o zaman o iki ülke birlikte oldukları için o şekilde imzalanmıştı, sonra şartlar değişti, dolayısıyla bu anlaşmanın Sırbistan'la tek başına imzalanması gereği hasıl oldu. Benzer bir anlaşma acaba Karadağ'la da imzalanacak mı? Eğer imzalanması öngörülüyorsa -

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :159

madem böyle bir değişiklik oldu- bu anlaşmanın da Sırbistan'la imzalandığı zamana denk getirilmesi ve eş zamanlı bir şekilde yapılması daha doğru olmaz mıydı?

“Bilgi Güvenliği” başlığı altında, (3)’üncü fıkrada şöyle bir ifade var: “Detaylar, ayrı bir düzenlemeyle belirlenebilir.” denmiş. Hani biraz evvel başka anlaşmalar vesilesiyle Türkçe ifadelerin bazen yanlış kullanıldığı ve kafa karışıklığına yol açtığı dile getirilmişti bir değerli milletvekili tarafından. Bu “belirlenebilir” ifadesinin “belirlenecektir” şeklinde konması herhâlde çok daha doğru olurdu, en azından muğlaklık ortadan kalkardı. “belirlenecektir” denilmemesi belirlenmesi konusunda bir iradenin olmadığına da işaret ediyor olabilir. Dolayısıyla “belirlenebilir” ifadesini muğlak bulduğumuzu burada belirtmek isterim.

Şimdi Sırbistan'ın özelliğini de vurgulamak istiyorum. Sırbistan, Balkan coğrafyasında bizim çok daha yakın olduğumuz Bosna Hersek'le çok ciddi bir husumet içinde. Biz Balkan coğrafyasında belli bir barış ortamı yaratmak için, Sırbistan ile Bosna Hersek arasında bizim de aracılığımızla ve kolaylaştırıcılığımızla bir üçlü görüşme süreci başlattık. Ancak bugün geldiğimiz noktada, Rusya'nın perde gerisinden desteğiyle Sırbistan, Bosna Hersek'teki Republika Srpska ve Karadağ'da yeni kurulan hükûmetle bir işbirliği içinde, Balkan coğrafyasında tamamen NATO karşıtı ve tamamen Avrupa Birliği karşıtı politikalar izliyor. Biz böyle bir ülkeyle askerî çerçeve

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :160

anlaşması imzalıyoruz ve bu askerî çerçeve anlaşmasını üstelik 2004 yılında imzalandığından çok daha farklı bir şekilde genişletiyoruz ve “Bunu bir de genişlettik.” diye gururla övünüyoruz.

Her şeyden önemlisi, çok daha ilginç, 5’inci maddede “Uygulama ve İş Birliği Esasları” başlığı altında -1.5.- yani 5’inci maddenin (5)’inci fıkrasında “Askerî tatbikatlar düzenlemek ve yer almak” ifadesi var Sırbistan'la Balkanlar'da. Acaba biz daha önce Balkanlar'da başka hangi ülkeyle askerî tatbikat yapmışız, bunu çok merak ediyorum. Bir de Sırbistan'la yapacağımız askerî tatbikatı kime karşı yapacağız, acaba Yunanistan'a karşı mı yapacağız? Ha, biraz evvelki Rafale uçaklarından hareket ettiğimizde, “Katar’la böyle bir iş birliği yapıyorsak Yunanistan'a karşı dolaylı olarak Fransız teknolojisini öğreneceğiz.” falan dedik ya, acaba Sırbistan'la olan askerî tatbikatı Yunanistan'a karşı yapmak üzere mi planlıyoruz, yoksa Bosna Hersek'e karşı mı yapacağız? En azından böyle bir anlaşmada Sırbistan'la ortak tatbikat yapma hükmünün bulunması, Bosna Hersek'in kafasında nasıl bir soru işareti yaratacak, Yunanistan'ın kafasında nasıl bir soru işareti yaratacak, Sırp larla ezeli düşmanlığı olan Arnavutluk'un kafasında nasıl bir ifade yaratacak, Kosova'da nasıl bir kuşku yaratacak? Yani nasıl bir anlaşma imzaladığımızın ve nasıl bir yol çizdiğimizizin, kendimize nasıl bir kuşku yaratan ülke görüntüsü yarattığımızın acaba farkında mıyız?

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :161

Hani biraz evvel Doğu Akdeniz'le ilgili olarak birtakım ifadeler eleştirildi ya. İşte, Balkanlar'da da Sırbistan'la böyle bir anlaşma imzalayıp böyle hükümlere yer verdiğiniz takdirde o zaman "Konuya Muş'tan veya Anadolu'dan bakmayıp Belgrat'tan mı bakıyorsunuz acaba?" diye bir soru da ortaya çıkabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Glstan Hanım, buyurun.

GLSTN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ya, belki baŐtan yönelmemiz gereken bir eleştiriye en azından Komisyonun ilk görüşme toplantısında ifade etmiş olayım; muhtemelen arkadaşlarım daha önce de defaatle ifade etmişlerdir.

Şimdi, bu askerî aklın kendisinin, askerîleŐmiř dış politikanın kendisinin sorumlu olduğunu demin söyledik. Bu anlamıyla Millî Savunma Komisyonunun tali bir Komisyona dönüŐmesinin ve Dışişleri Komisyonuna sürekli askerî anlaşmalar gelmiş olmasının büyük bir talihsizlik olduğunun da altını çizmemiz gerekiyor.

Şimdi -Sayın evikz de ifade etti- 2004 yılında imzalanan, sonra 7 Ekim 2019'da tekrardan Sırbistan'la imzalanan anlaşma, bu anlaşmayla ortadan kalkacak. Peki, ne getirecek bu anlaşma? Birincisi: Zaten Balkanlar çok sorunlu, gerçekten acıları çok taze bir coğrafya. Biz katliamları biliyoruz, Srebrenitsa katliamında ülkemizde anmalar yapıyoruz, Cumhurbaşkanlığı

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :162

düzeyinde katılım gösteriliyor ve dünyanın gözü önünde olmuştu. Hep eleştiriyoruz değil mi “Avrupa Birliğinin gözü önünde oldu, Avrupa'nın göbeğinde oldu.” diye? Ama bugün benzer katliamların önünü açabilecek, aslında -deyim yerindeyse- bir kıvılcıma bakacak bir coğrafyada askerî anlaşmalar yaparak, askerî angajmanlara girerek o tetiği de biz çekmiş oluyoruz. Bu anlamıyla, genelde -demin de ifade ettiğim- bu askeri teçhizat, askerî malzeme satma, her yere gittiğinde askerî anlaşmalar yapma meselesi en nihayetinde bu militarist bakış açısıyla çok ilgili ve ne yazık ki bu ne ülke barışına ne de bölge barışına katkı sunuyor. Onun için, Sırbistan ile Kosova arasındaki sorun, Sırbistan ile diğer ülkeler arasında yaşanacak gerilimlerde şimdiden bir taraf tutmanın kendisi, 1'incisi, yarın öbür gün oradaki olası -geçmiş tarihsel bağları hep referans gösteriyoruz ya- bütün o tarihsel bağları referans göstererek yürüteceğiniz bütün barış çabalarını bugünden sekteye uğratmıştır. Siz zaten diyorsunuz ki: “Ben askerî iş birliği yapıyorum, askerî tatbikat yapacağım.” Yarın olası bir sorun çıktığında siz nasıl araya gireceksiniz, oradaki bölge barışına nasıl katkıda bulunacaksınız? Bizatihi bu anlaşmayla bölgenin, Balkanların barışı tehdit altına girmiş durumda; bu anlamıyla, bu kadar askerî angajman ve İHA, SİHA, bilmem ne ihraç ederek yani askerî teçhizat ihraç ederek ayakta kalma stratejisinin maliyetini ne yazık ki bütün insanlık olarak öderiz, bölge halkları öder; bu anlamıyla da bu anlaşmaya karşı olduğumuzu ve çok yanlış, yanılılı bir anlaşma olduğunu

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :163

ifade etmemiz gerekiyor. Türkiye, bölgedeki gerilimin değil, barışın tarafı olmalıdır; bu anlaşmayla yeni bir gerilimin tarafı ve aktörü durumuna ne yazık ki gelecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Şimdi, Ünal Bey'in bazı spesifik soruları oldu.

Yavuz Bey, diğer milletvekillerimize geçmeden önce o spesifik sorulara cevap vermek ister misiniz, toplu mu yapalım?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Toplu da yapabiliriz Sayın Bakanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Peki, o zaman devam edelim.

Hasan Bey, buyurun.

Sonra Asuman Hanım'a söz vereceğim.

HASAN TURAN (İstanbul) – Şimdi, 2004 yılındaki anlaşmayla ilgili, tabii, güncel hâliyle bugün daha da güncelleyip bir de ihtiyaca göre daha kapsamlı hâle getirerek yeni bir anlaşma metni hazırlanıyor. Tabii ki Karadağ'la 2014 yılında zaten yapılmış. Tabii,, gelişen ve değişen konjonktüre göre ülkelerin birbiriyle anlaşmalar yapması; kendi önceliklerine, kendi çıkarlarına, kendileriyle ilgili tehdit algılarına göre anlaşmalar yapmaları normal ve olağan bir durum. Son tahlilde, tehdit algısı nereden, nasıl geliyorsa ona yönelik çabaları da çalışmalarını da anlaşmaları

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :164

da ülkelerin ortaya koyması gerekir diye düşünüyorum. Tabii, kimseyi askerî anlamda tehdit etme amacına yönelik çalışmalar değildir. Biz kendi düşüncemizi şu şekilde ortaya koyuyoruz: Ülkemizde de dünyada da barış istiyoruz yani “Yurtta sulh, cihanda sulh.” ama biraz önce kadim bir sözümüzle bunun da sağlanması için ne yapmak gerektiğini söyledik. Yani, bu konudaki teorisyenler, düşünce adamları, dış politika uzmanları da yer yer şöyle derler: “Diplomasi, silahlarla değil, silahsız yapılandır uluslararası ilişkilerde veya diplomasinin tam zıddı da odur.” Sonuç itibarıyla, siz ülkelerle ilişkilerinizi iyi tutmaya gayret göstereceksiniz ama bölgenizde bir tehdit algısı varsa, askerî yığınak varsa çeşitli yerlerde siz de onların zıttı ve karşıtları olan nereler varsa, mümkünse, elinizden geliyorsa anlaşmalar yapıp kendinizi güvene alacaksınız. Hangi ihtiyaçla, hangi konjonktürle ve günümüz koşullarında nasıl böyle bir şeye gereksinim olmuşsa onu değerlendirecek, o güne göre anlaşmalar yapacaksınız; bu, tam da ülkenizden, ülkenizin merkezinden bakış açısının yansımasıdır. Ülkenizi, ülkenizin güvenliğini, milletinizin güvenliğini esas alıyorsanız tabii ki... Her zaman bizim Meclisimizde en çok kullanılan, hemen hemen herkesin kullandığı “Ülkeler arasında daimî dostluk, daimî düşmanlık yoktur.” deyimini artık herkesin bildiği bir deyim dönuştü. Bizim, Batı dünyasında olsun, işte NATO -biraz önce ismi geçti- başka yerlerde olsun hem ittifak içerisinde üyeliklerimiz hem de ilişkilerimiz var ama “Biz o ilişkileri baz alarak başka

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :165

hiçbir yerle ilişki kurmayacağız, askerî anlaşmalar yapmayacağız.” anlamına gelmiyor. Biz de bazen NATO’ya ve NATO yetkililerine soruyoruz, “Biz NATO’nun üyesiyiz. Sınırlarımızdaki bu yığınak ne anlama geliyor, bize izah edin.” diyoruz veya “Parasını ödediğimiz silahları bize niye vermiyorsunuz? Bir an önce verin.” diyoruz. Bir sürü soru soruyoruz; bazılarının cevabını alıyoruz, bazılarının mantıklı cevabını alamıyoruz ama biz de nereyle, nasıl, ne şekilde anlaşma yapmamız gerekiyorsa yapmamız gerekir diye düşünüyorum.

Hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Asuman Hanım, buyurun.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Başkanım, ben de birkaç şey söyleme gereği duydum biraz dayanamayarak.

Şimdi, Gülüstan Hanım’ın bize sunduğu tablo tozpembe bir tablo. Ben de çocuklarım için öyle bir dünyada yaşamak isterdim ama öyle bir dünyada yaşamıyoruz. Savaşın artık böyle, her yerde ayyuka çıktığı, “Ta burnumuzun ucuna kadar girmiş, ne işi var?” diyeceğimiz bir sürü ülkenin her yerde cirit attığı bir yerde yaşıyoruz; katliamların, yani Afrika’dan Asya’ya birçok şeyin, işte, birçok operasyonların olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Böyle bir dünyada Türkiye’nin, coğrafyanın da gerektirdiği şekilde hazırlıklı olması lazım. Gerektiği şekilde her tür hazırlığı, tabii ki, diplomatik anlamda, barış

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :166

anlamında her tür girişimi yapıp ama aynı zamanda da biz çocuklarımıza bunu yapmamız lazım. Bizim çocuklarımızın da ileride, bizden sonra, Türkiye olarak, böylesi bir dünyada her tür hazırlığıyla, güçlü bir şekilde, ülkelerine güvenerek yaşamaları ve bunu görmeleri lazım; bu anlamda yapılan her şey, millî, yerli yapılmaya çalışılan her şey çok çok kıymetli; bu anlamda, bunun kıymeti zaten anlaşılıyor, anlaşılacaktır; o anlamda, hiç kimsenin şeyi olmasın.

Bu Sırbistan'la ilgili meseleye gelecek olursak, bilmiyorum, Srebrenitsa katliamının olduğu bölgelere gittiniz mi, oradaki insanlarla ne kadar ilişkiniz var? Yani şahsen, elimden geldiğince ve belli vesilelerle görüşüyoruz ve gittim 2 defa. Oradaki insanların bize söylediği şey şuydu: “Eğer Türkiye, bu katliam olduğu zaman daha güçlü, şimdiki gibi güçlü bir Türkiye olsaydı biz bu katliamı yaşamazdık.” diye kendileri dile getiriyor bunu çünkü Türkiye'nin varlığı, o gücü, ortaya koyduğu politikalar, görüşmeler... Yakın zamanda, biliyorsunuz, Sırbistan'da yine bir hareketlilik oldu, yine farklı farklı oluşumlar... Orada da ağırlığını koyup onun önüne geçen yine Türkiye oldu; bu anlamda, ülkemize güvenmemiz lazım. O gücü... Mazlum coğrafyalarda, her yerde savaşın -Allah korusun- tekrardan yaşanmaması için her şeyi yapıyor. Kaldı ki aslında “Barış Gücü” diye giden ülkelerin neler yaptığını da biliyorsunuz, Hollanda askerlerinin göz yumduğu o katliamları biliyorsunuz. Bizim ülkemiz, öyle şeyleri alamayacak, bir daha

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :167

öyle şeylere izin vermeyecek şekilde hazırlanıyor, çocuklarımızı da böyle bir geleceğe hazırlıyor. Güçlü olacağız, her zaman barış kapıları açık olacak ama güçlü olacağız. Biz hiçbir zaman hiçbir şeyden geri kalmayacağız yani hazırlıklı olacağız, bunu söylemek istedim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Cevap hakkı doğdu Sayın Başkanım, adım geçti.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Cevap hakkı değil de söz istiyorsanız söz vereyim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Yani, evet, cevap hakkı değil, doğru diyorsunuz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim tekrardan.

Yani, belki şunu söylemek lazım: Şimdi, barış için adım atmak ya da “Geçmişte Türkiye o kadar güçlü olsaydı Bosna’daki o katliam olmazdı.” meseleleri ayrı bir tartışma. Evet, olmayabilirdi, önlenebilirdi; bu anlamıyla bence kolektif bir sorumluluk var; biz de ülke olarak bu sorumluluktan azade değiliz, istediğimiz kadar... Sonuçta engelleyemedik; bu, başka bir tartışma ama en nihayetinde, ben anlamakta zorlanıyorum şimdi. Yani, her tarafında... Balkanların ortasında bir ülke ve biz o ülkeyle askerî bir anlaşma yapıyoruz, işte, Ünal Bey’in de belirttiği gibi bir de tatbikat yapıyoruz. Şimdi, bu tatbikatı kime karşı yapıyoruz? Eğer Bosna Hersek’in güvenliği için

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :168

yapıyorsak niye Bosna'yla yapmıyoruz? Yani, hani, niye Bulgaristan'ın dibinde, Yunanistan'ın dibinde, şunun dibinde bunun dibinde Sırbistan'la yapıyoruz? Hani, bakın, biz bir silah satıldı, bir SİHA satıldı Ukrayna'ya; Rusya ne dedi? "Hop! Sen silah sattın ama o geldi, bu silahı kullandı, bunun sorumluluğu sende." dedi. Yani bu mesele, tam da dediğimiz gibi, bu anlaşmalar böyle... Kâğıt üzerinde biz burada konuşuyoruz ama bu, yerele gittiğinde, bölgeye gittiğinde, uygulamaya gittiğinde sonuçlar hiçbirimizin öngörmeyeceği şekilde olabilir, Hükûmetinizin de öngörmediği şekilde olabilir yani biz tetiği çekmiş olabiliriz, bir fûnyeyi ateşlemiş olabiliriz, Balkanların ortasına ne yazık ki bombayı biz bırakmış olabiliriz. Biz bundan, en azından böyle bir şey olursa sorumluluk duymalıyız. Bunu engellemenin yolu var yani bunu yapmayalım diyoruz yoksa yani Bosna Hersek'e bir şey olduğunda ya da başka bir mazlum topluma ya da başka bir ülkenin halkına bir şey olduğunda karşısında duralım; mesele bu değil ki. Bunu Sırbistan'da asker bulundurarak nasıl yapacağız? Sorun bu yani anlamakta zorlandığımız da bu.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Niyazi Bey, buyurun.

NİYAZİ GÜNEŞ (Karabük) – Şimdi Sırbistan'la yaptığımız bu anlaşma bir başka ülkeye karşı yapılmış bir anlaşma değildir; özellikle, Türkiye'nin yani Bosna Hersek'i göz ardı etmesi zaten düşünülemez. Bilakis, Sırbistan'la ilişkilerimizi sıcak tutmak, ilişkilerimizi diplomatik manada geliştirmek...

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :169

Bizim oradaki diğer hem dindaşlarımız, soydaşlarımız diyelim yani bu Sırbistan bünyesinde de birçok Bosnalı kardeşimiz yaşıyor yani onlar açısından da önemli bir anlaşmadır diye düşünüyorum; meseleye biraz bu noktadan bakmak daha faydalı olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Yavuz Bey, söz talepleri tamamlandı, şimdi söz, cevap sırası sizde.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, öncelikle Ünal Bey'in anlaşmanın içeriğine yönelik birtakım başlıklar üzerinden kaygıları olduğunu ifade etmişti. şunu özellikle tekrar vurgulamak isterim: Bu bir çerçeve anlaşma, her çerçeve anlaşmada olduğu gibi, bu çerçeve anlaşmanın içinde bulunan her alanla ilgili ihtiyaç hasıl olduğunda bu anlaşmanın kapsamına giren alanlarda ayrı mutabakat zabitleri, protokoller veya ikili düzenlemeler hayata geçirilebilir. Dolayısıyla burada teknik anlamda bir uygulama modalitesinin hayata geçirilmesi söz konusu değil; daha sonra uygulamada ortaya çıkacak, sahada ihtiyaçları yerine getirmek için yapılacak anlaşmalara bir çerçeve teşkil ediyor. Bizim aynı düzlemde çerçeve anlaşmamız Karadağ'la da mevcut, 2014 tarihinde imzalamıştık, 2016 tarihinde yürürlüğe girmişti. Keza, Bosna Hersek'te de 1995 tarihli, 1997'de yürürlüğe giren askerî çerçeve anlaşmamız mevcut, yine, Kosova'yla askerî iş birliği anlaşmamız mevcut. Dolayısıyla burada, bu

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :170

anlaşmalar aslında bu ülkelerle ilişkilerimizin daha da yakınlaşması ve stratejik mahiyet kazanması bakımından bölgenin barışı ve istikrarı açısından da çok büyük önem taşıyor. Az önce Niyazi Bey'in ifade ettiği gibi, burada Sırbistan'la geliştirdiğimiz bu askerî ilişkiler esasen bölgede Türkiye'nin olası çatışmalarda taraf olması değil, bu çatışmaların durdurulması konusundaki konumunu da güçlendiren bir mahiyete sahip. Nitekim, Bosna Hersek'teki Sırp entitesinin lideri Dodik 9 Kasım'da ülkemize geldi ve ülkemizden bizzat bölgedeki gerilimin durdurulması konusunda arbuluculuk talep etti, bunu da kamuoyuyla paylaştı. Bizim buradaki en önemli önceliğimiz bölgesel sahiplenme ve kapsayıcılık. Balkanlar'ın istikrarı konusunda da bu anlayışla dış politikamızı şekillendiriyoruz, Sırbistan'la ilişkilerimizi de bu temel ekseninde geliştiriyoruz. Nitekim, Sırbistan Cumhurbaşkanı Vucic'in bölgesel barış ve istikrar yönünde yaptığı vurgular da aslında Türkiye'yle geliştirdiği bu ilişkilerin katkısıyla bunun önemini sürekli vurgulamakta. Biz buna inanıyoruz ve bu ilişkilerin, Sırbistan'la geliştirdiğimiz ilişkilerin bölgedeki tüm halklar ve ülkeler tarafından da sahiplenildiğini, desteklendiğini görüyoruz, müşahede ediyoruz; bunu özellikle vurgulamak istedim Sayın Başkanım.

Onun dışında, sanırım, askerî makamlarımızın vermek istediği cevap varsa, onlar da teknik boyutta değerlendirebilir.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Buyurun.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :171

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
TUĞGENERAL ESAT MAHMUT YILMAZ – Sayın Başkanım, belki bir konuda ufak bir vurgu yapabilirim. Bu askerî çerçeve anlaşmalarının amacı, malumlarınız olduğu üzere, askerî alanda yapılacak diğer anlaşmaların, alt düzeyli anlaşmaların hukuki altyapısını ve iş birliği esaslarını belirlemek. Çok kısaca ben izah etmeye çalışayım. Uygulamada nasıl bir problem yaşıyoruz? Malumunuz, diğer ülkelerin hukuk sistemleri bizden farklı, genelde onlarda anlaşmalar “legally binding” “non-legally binding” şeklinde, “hukuki bağlayıcı anlaşma” “hukuki bağlayıcı olmayan anlaşma” şeklinde 2’ye ayrılıyor ve eğer bir üçüncü tarafa götürülemiyorsa anlaşma, eğer bir uluslararası mahkemeye, hakeme götürülemiyorsa onlar için hukuki bağlayıcı olmayan bir anlaşma oluyor ve gelen kişinin imzasıyla yürürlüğe girebiliyor oysaki aynı anlaşma bizde ya Meclis prosedüründen veya da Cumhurbaşkanımızın onayından geçmek zorunda kalıyor. Söz konusu çerçeve anlaşmalar, ileride yapılacak alt düzey anlaşmalarda eğer hukuki bağlayıcılık, yükümlülük de getirmeyecekse onay sürecini kolaylaştırmak amacıyla yapılan anlaşmalar, dolayısıyla spesifik bir tatbikata, bir harekâta, bir operasyona yönelik değil, ileride yapılacak askerî alandaki diğer iş birliği alanlarına temel teşkil etmesi maksadıyla yapılmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :172

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE SIRBİSTAN
CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ ARASINDA ASKERÎ ÇERÇEVE
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 7 Ekim 2019 tarihinde Belgrad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :173

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

2/2663 esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç
İstanbul

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporu muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 2 Aralık 2021 Perşembe günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Millî Savunma Bakanlığı temsilcisine teşekkür ediyoruz.

Evet, uzun maratonumuzun son maddesine geçiyoruz. Gündemimizin 10'uncu ve son maddesi.

10.- Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi^(x)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın

^(x) 2/3497 esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :174

Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi...

2/3497 esas numaralı Kanun Teklifi 11 Mart 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 23 Mart 2021 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Şimdi, ilk olarak sözü yine Dışışleri Bakanlığı temsilcimiz Yavuz Selim Bey'e veriyorum.

Buyurun Yavuz Bey.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi (OCHA) Birleşmiş Milletlerin insani krizlere mukabeleden sorumlu birimi. İş birliği yaptığımız en yakın Birleşmiş Milletler kuruluşları arasında yer alıyor. Birleşmiş Milletlerle artan ilişkilerimiz OCHA'yla iş birliğimizi de güçlendirdi. 2014 yılında istişare mekanizması niteliği taşıyan OCHA Donör Destek Grubuna üye olduk. 2016'da organizasyonunu OCHA'yla birlikte yürüttüğümüz Dünya İnsani Zirvesi'ne İstanbul'da ev sahipliği yaptık. OCHA Güvenlik Konseyi nezdinde Suriye dosyasından sorumlu temel BM kuruluşu konumunda. Suriye krizinin insani boyutu OCHA'yla iş birliğimizi operasyonel hâle getirdi. BM'nin Suriye'ye yönelik sınır ötesi insani yardım operasyonlarının tamamı Hatay Cilvegözü Sınır Kapımız üzerinden icra ediliyor. OCHA'nın koordine ettiği bu yardımlar ayda yaklaşık 2,5 milyon ihtiyaç sahibine ulaşıyor. Hatay Cilvegözü'nden bu çerçevede geçen BM tırı sayısı aylık ortalama 750. Bu

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :175

durum OCHA'nın ülkemizdeki kurumsal varlığına da yansıdı. OCHA'nın Türkiye ofisi 2013 yılında Ankara'da kuruldu, ardından Gaziantep'te saha ofisi açıldı. Gaziantep'teki ofis BM Suriye insani krizi bölgesel yapılanmasının Türkiye'deki ayağını da oluşturuyor. Birleşmiş Milletler verilerine baktığımızda, küresel ölçekte insani yardıma muhtaç kişi sayısının son on beş yılda 5 kat arttığını, 32 milyondan 161 milyona yükseldiğini görüyoruz. Dünya genelinde derinleşen insani ihtiyaçlar BM'nin New York ve Cenevre gibi merkezleri dışında yapılanmasını da zorunlu kılıyor. OCHA bu doğrultuda Cenevre'de faaliyet gösteren ve küresel operasyonlardan sorumlu birimlerini İstanbul'a taşımayı öngörüyor. Gündemimizdeki anlaşma bu amaçla 21 Ocak 2021 tarihinde New York'ta imzalandı. OCHA İstanbul ofisi insani yardımların planlanması, izlenmesi, eş güdümü ve finansal işlemlerin takibi gibi konularda küresel ve bölgesel çapta hizmet verecek, OCHA'nın dünya genelindeki saha operasyonlarını destekleyecek. Anlaşma hukuki anlamda bir ev sahibi ülke anlaşması. Bu anlaşmayla İstanbul'da kurulacak OCHA ofisinin ve görev yapacak personelinin sahip olacağı diplomatik ayrıcalıklar, imtiyazlar ve kolaylıklar tespit ediliyor. Ayrıca, İstanbul'daki diğer BM kuruluşları gibi OCHA ofisine tarafımızdan bina temin edilecek. Anlaşmanın ilgili maddeleri ülkemizin uluslararası yükümlülükleriyle uyumlu şekilde kaleme alındı. Hâlihazırda 9 Birleşmiş Milletler kuruluşu İstanbul'da faaliyet gösteriyor. OCHA'yla birlikte 8 BM

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :176

kuruluşunun daha İstanbul'da ofis açması için çalışmalarımız devam ediyor. OCHA'nın İstanbul'a gelmesi önemli bir aşamaya gelmiş bulunan İstanbul'u bir BM merkezine dönüştürme hedefimiz bakımından önemli bir adım olacak. Aynı zamanda OCHA ve Birleşmiş Milletlerle ilişkilerimizi de güçlendirecek.

Yüce Meclisimizin anlaşmanın onaylanması konusundaki desteklerini bekliyor, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyemiz var mı?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Buyurun Utku Bey.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Çok teşekkür ederim açıklamanız için.

Kısa bir sorum olacak: Bu BM ofisleri kurulurken maliyeti ev sahibi ülkeye mi ait oluyor? “Bina vereceğiz.” dediniz, binayla mı sınırlı bizim yükümlülüğümüz? Millî yani ulusal bütçeden bu konuda bir ödeme yapılacak mı, yapılıyor mu; BM bunun ne kadarını üstleniyor? Oradaki personelin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması gibi, en azından teknik personel ya da diğer personelin, öyle bir avantaj var mı istihdam bağlamında vesaire?

Bir de, galiba “9 BM ofisi” dediniz, 8 tanesi de gündemde, belli bir bölge düşünülüyor mu bunları yani bir yerde toplanması gibi? Şu anda neredeler bilmiyorum açıkçası ama.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :177

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Başka söz almak isteyen?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ben kısaca görüşümüzü ifade edeyim Başkanım, tutanağa geçirmiş olayım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Öncelikle desteklediğimizi ifade edelim hani Türkiye ciddi bir mülteci nüfusuna ev sahipliği yapıyor, dünyadaki mültecilerin yaklaşık yüzde 20'sine ve bu anlamıyla OCHA'nın İstanbul'a gelmesi bizim açımızdan da çok önemli çünkü Suriye ve Afganistanlıların temel olarak yani Türkiye'deki mültecilerin daha doğrusu kategorik olarak değil ama genel mültecilerin yaşadığı ama özelde Suriye ve Afganistanlı mültecilerin yaşadığı sorunları hızlı tespit etmesi ve Birleşmiş Milletler desteğiyle de başlatılan programları yerinden gözleme imkânı sağlayacaktır.

Diğer bir şey de, Orta Doğu ve Afrika bölgelerine yardımın hızlı koordine edilmesine de imkân sağlayacak bir anlaşma; bu anlamıyla olumlu bulduğumuzu ifade etmek isterim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen? Yok.

Yavuz Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :178

Başkanım, ülkemizdeki Birleşmiş Milletler kuruluşları masrafları ülkemizce üstleniyor bunun tabii ülkemizin BM merkezi hâline getirilmesine... Aslında pek çok ülke de böyle. Bu kapsamda bizim bütün BM kuruluşlarını bir binada toplama fikrimiz var, bu yöndeki çalışmalarımız devam ediyor. Uygun bir yer ve bina tespiti olduğunda bütün bu BM kuruluşlarını aynı merkezde toplayıp bu anlamda İstanbul'un konumunu güçlendirmeye yönelik birtakım çalışmalarımız var, olgunlaştığında ve sonuçlandığında elbette Komisyonumuza da somut bilgi verebiliriz.

Teşekkür ederim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bütçeden ne kadar ayrıldı? OCHA için bütçemizden, ulusal bütçeden ne kadar ayrıldı? “Üstleniyoruz” dedi ya, ev sahibi ülke, ne kadar, mesela OCHA için ne kadar ayrılacak, ayrıldı ya da diğer bütün hepsi için?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – OCHA'ya katkımızı mı soruyorsunuz, OCHA için harcama bütçemizi mi soruyorsunuz?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Yani OCHA Ofisi için harcamamız, eğer ev sahibi ülke üstleniyorsa.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Tabii, ofis açıldıktan sonra daha net bir rakam verebilirim Utku Bey ama bizim OCHA'ya AFAD üzerinden yaptığımız yıllık taahhüdümüz var 500 bin dolar civarında, şu anda verebileceğim rakam, bu diğer bütçe rakamlarını gerçekleştğinde

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışişleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışişleri

Uzman:

Sayfa :179

sizinle elbette paylaşacağız.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederiz.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutup oylarınıza sunuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ARASINDA İSTANBUL'DA OCHA OFISI

KURULMASINA DAİR ANLAŞMANIN

ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-(1) 21 Ocak 2021 tarihinde New York'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutup oylarınıza sunuyorum:

MADDE 2-(1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutup oylarınıza sunuyorum:

MADDE 3-(1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri
Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :180

Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/3497) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 2 Aralık 2021 Perşembe saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Böylece 10 anlaşmamızı kapsayan uzun bir toplantımızı nihayete erdirdik. Tam katılımcılara, milletvekillerimize, Dışışleri Bakanlığımızdan ve diğer kurumlarımızdan gelip bizlere bilgi sunan arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yok ise Dışışleri

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Dışışleri

Tarih:30.11.2021 Saat :

Stenograf:

Kayıt: Dışışleri

Uzman:

Sayfa :181

Komisyonunun 27'nci Yasama Dönemi Beşinci Yasama Yılıının İkinci Toplantısını kapatıyorum.

Komisyon üyelerimize ve tüm yürütme temsilcilerine tekrar teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 20.16